

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering over de verdeling van de middelen van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap voor niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor het jaar 2019

Principiële goedkeuring

Bijlagen:

- ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de verdeling van de middelen van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap voor niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor het jaar 2019;
- het advies van de Inspectie van Financiën van 14 december 2018;
- het begrotingsakkoord dd. 15 januari 2019.

1. AANLEIDING EN INHOUD

Het "decreet houdende de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap" bepaalt in artikel 15, tweede lid, dat de Vlaamse regering de middelen die het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap kan aanwenden om aan personen met een handicap een budget voor het bekostigen van niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning ter beschikking te stellen, verdeelt tussen zorg en ondersteuning voor minderjarigen en zorg en ondersteuning voor meerderjarigen.

In de meerjarenbegroting was voor 2019 een budget van € 92.500.000 voorzien: **€ 35.493.200 voor trap 1** en € 57.006.800 voor trap 2. Twee miljoen euro van de middelen voorzien voor trap 2 werden in 2018 reeds versneld ingezet; er rest dus **€55.006.800 voor trap 2**.

Behalve de bijkomende middelen komen er ook middelen vrij als cliënten hun ondersteuning of budget stopzetten of als ze overlijden. Het VAPH kan die middelen opnieuw inzetten om er zorg en ondersteuning mee te financieren.

Verdeling van de middelen

herkomst van de middelen									
		totale inzet middelen 2019	UB	overdracht trap 1 naar trap 2	uitstroom		restmiddelen 2018	restmiddelen oorspronkelijk voorzien voor "nieuwe kwetsbaarheden"	optimalisaties (vb onderbenutting)
trap 1	RTH	8.750.000 €	6.000.000 €				2.000.000 €	750.000 €	
	BOB	4.103.600 €	4.103.600 €						
	overdracht naar trap 2		25.389.600 €						
	totaal		35.493.200 €						
trap 2	vervroegde inzet in 2018		2.000.000 €						
	voorafnames	2.265.000 €	2.265.000 €						
	minderjarigen	41.948.899 €	7.911.270 €		900.379 €	28.728.897 €			4.408.353 €
	meerderjarigen	99.723.340 €	44.830.530 €	25.389.600 €	28.853.210 €			650.000 €	
	totaal	156.790.839 €	57.006.800 €						
Magenta (middelen naar K&G)								100.000 €	
extra toevoeging aan VIA5 (GES+)								500.000 €	
			92.500.000 €					2.000.000 €	

Middelen voor trap 1

Voor het budget van **€ 35.493.200** voorzien voor trap 1 was nog niet gespecificeerd hoeveel van dit budget naar BOB en hoeveel naar RTH zou gaan.

De voorziene uitbreidingsmiddelen voor trap 1 zullen als volgt worden ingezet:

- € 6.000.000 wordt geïnvesteerd in rechtstreeks toegankelijke hup (RTH)
- € 4.103.600 wordt ingezet voor het zorgbudget voor mensen met een handicap (BOB)
- € 25.389.600 wordt overgedragen naar trap 2.

We vullen de middelen voor rechtstreeks toegankelijke hulp verder aan met nog beschikbare restmiddelen (€ 2.750.000). Bovendien heroriënteren we vanaf 2019 de middelen die in 2018 verder werden gecontinueerd binnen de voormalige diensten voor Kortverblijf (€ 2.000.000).

Middelen "nieuwe kwetsbaarheden"

Van het overschot BOB 2017 werd aanvankelijk 2 miljoen euro gereserveerd voor maatregelen in het kader van de zogenaamde 'nieuwe kwetsbaarheden'. Een werkgroep formuleerde adviezen die verder uitgewerkt worden eind 2018 – begin 2019, en suggereerde om de voorziene middelen in de eerste plaats rechtstreeks naar de ondersteuning van personen met een handicap te laten gaan, eerder dan te investeren in nieuwe structuren.

We gebruiken daarom 750.000 euro om jonge BuSO-schoolverlaters via RTH begeleid werk aan te bieden en dragen 650.000 euro over naar trap 2 om er persoonsvolgende budgetten mee ter beschikking te stellen.

We wenden 500.000 euro aan voor de extra ondersteuning van GES+, en dragen we 100.000 euro over aan Kind & Gezin voor de structurele financiering van Magenta.

Middelen voor trap 2

a) Algemeen

Het voorziene uitbreidingsbeleid in de meerjarenbegroting voor trap 2 bedraagt € 55.006.800. Hiervan wordt € 2.265.000 voorzien voor voorafnames voor flankerend beleid. Voor de predicties 2019 gaan we van volgende veronderstellingen uit:

- Het voorziene uitbreidingsbeleid in de meerjarenbegroting voor trap 2 bedraagt: € 55.006.800.
- We investeren € 2.265.000 in voorafnames voor flankerend beleid.
- We verdelen de resterende middelen over minder- en meerderjarigen volgens de verhouding 15 % - 85 %.

b) Voorafnames

In 2019 voorzien we voor in totaal € 2.265.000 via volgend flankerend beleid:

- Verdere uitbreiding van de middelen voor doventolken: € 915.000 voor een groter urencontingent: € 750.000 i.f.v. flexibelere mogelijkheden, en € 165.000 voor een bijkomend urencontingent voor tolken doofblinden.
- Verhoging van de financiering van de diensten maatschappelijk werk van de mutualiteiten voor hun rol ikv opmaak van ondersteuningsplannen PVB: € 250.000.
- Uitbreiding van de middelen die nodig zijn voor de financiering van de multidisciplinaire teams (MDT's) (module B en C): € 1.100.000.

Dit bedrag van 1,1 miljoen euro is nodig om tegemoet te komen aan een stijging van het aantal dossiers en om een meer aangepaste vergoeding te kunnen betalen voor de opmaak van een multidisciplinair verslag, in het bijzonder voor de objectivering van de zorgzwaarte (module B) en voor het in kaart brengen van informatie over de prioriteit (module C):

- Stijging van het aantal dossiers met 3 % per jaar voor module A en D, 5 % per jaar voor module B en C en een bijkomende extra 750 voor module B omwille van nieuwe groepen die ZZI-afname krijgen (ca. 550.000 euro).
- Verhoging van de vergoeding voor module B van 300 € naar 425 € en voor module C van 75 € naar 150 € (ca. 550.000 euro). Het verhogen van de vergoeding kadert in het aanpassen (optimaliseren) van het instrumentarium voor de zorgzwaartebepaling en de verwachtingen die in dit kader gesteld worden aan de MDT's (opleiding, periodieke intervisies,...).

We voorzien in totaal voor 2.265.000 euro voorafnames.

c) Budget voor minderjarigen

Van het uitbreidingsbeleid trap 2 is 15 % voorzien voor minderjarigen, dus 7.911.270 euro. We stellen voor om deze middelen exclusief voor het toekennen van bijkomende PAB's in te zetten.

Daarnaast komen binnen de minderjarigenzorg middelen vrij door uitstroom omwille van de zorgcontinuïteit naar PVB. Dit wordt geschat op **€ 900.379**. Ook deze middelen kunnen gebruikt worden om nieuwe PAB's toe te kennen.

De doorstroom van PAB naar PVB blijft relatief beperkt omdat alle personen die op 1 januari 2017 reeds 18 waren, onmiddellijk de overstap gemaakt hebben. Zij die later 18 geworden zijn, hebben tot en met de leeftijd van 21 jaar de tijd om de overstap te maken. De komende jaren valt hier een stijgende trend te verwachten.

Daarnaast stellen we voor om, zoals vorige legislatuur, de structurele onderbenutting van de tijdens deze legislatuur toegekende PAB's opnieuw aan het budget toe te voegen. De benutting van deze kredieten bedraagt gemiddeld 85%. Op basis van het budget 2019 en de toegekende budgetten 2017 en 2018 kan zo een krediet van **€ 3.500.000** vrijgemaakt worden.

Een groep minderjarige PAB-gebruikers maakt ook gebruik van dagondersteuning binnen het MFC. Hierdoor wordt een deel van hun PAB gecorrigeerd. Op basis van de toekenningen 2018 is een bijkomend krediet van **€ 900.000** beschikbaar.

Ook de aanpassingen aan de regelgeving GES+ en de hierbij horende personeelsuitbreiding voor deze settings worden verder operationeel. Om deze aanpassingen structureel te maken, is nog een krediet van **€ 1.200.000** vereist.

minderjarigen PAB 2019	€ 7.911.270
onderbenutting PAB 17/18/19	€ 3.508.353
uitstroom PAB -> PVF	€ 900.379
overlap PAB/MFC	€ 900.000
totaal MiJ	€ 13.220.002
compensatie GES+	€ 1.209.000
totaal PAB MiJ	€ 12.011.002

Dit brengt het totaal beschikbaar budget dat ingezet zal worden voor bijkomende PAB's op **€ 12.011.002**.

Gezien de stapsgewijze invoering van de zorgcontinuïteit MFC in 2019 betekent dat alle jongvolwassenen van 21 jaar en ouder met een vraag naar een persoonsvolgend budget in aanmerking komen, zullen binnen de MFC's plaatsen vrijkomen voor een equivalent van ongeveer 28,7 miljoen euro. Deze vrijgekomen capaciteit kan door de MFC's op een vraaggestuurde wijze terug ingezet worden voor kinderen en jongeren met dringende ondersteuningsnoden. Afspraken en regelgeving rond het opvolgen van deze instroom en de hieraan gekoppelde output kunnen hierbij ondersteunend werken. In overleg met de Intersectorale Toegangspoort (ITP) wordt de output gemonitord, zodat er voor elke jongere die uitstroomt minimum een jongere instroomt. De afspraken tussen het VAPH en Jongerenwelzijn/ITP inzake monitoring en het optimaal herinvullen van de vrijgekomen capaciteit binnen MFC worden in 2019 gerealiseerd.

d) Totaal beschikbare middelen persoonsvolgende budgetten

Gelet op het voorgaande zijn in 2019 volgende middelen beschikbaar voor het creëren van een sterkere zorggarantie door het toekennen van bijkomende persoonsvolgende budgetten aan meerderjarige personen met een handicap:

Beschikbare middelen	2019
Uitbreidingsbeleid trap 2	€ 55.006.800
Voorafnames	€ 2.265.000
Beschikbaar UB trap 2	€ 52.741.800
Minderjarigen (15 %)	€ 7.911.270
Meerderjarigen (85 %)	€ 44.830.530
Uitstroom	€ 28.853.210
Beschikbaar ifv PVB's (NRTH)	€ 73.683.740
Compensatie UB trap 1	€ 25.389.600
Compensatie nieuwe kwetsbaarheden	€ 650.000
TOTAAL BESCHIKBAAR ifv PVB's	99.723.340

Voor de automatische toekenningsgroepen en de extra inspanningen voor geïnterneerden en personen met een NAH denken we voor heel 2019 een bedrag van € 69.622.440 nodig te hebben:

- extra middelen voor noodsituaties: € 7.770.408
- zorgcontinuïteit MFC: € 28.728.897
- zorgcontinuïteit PAB: € 900.379
- spoedprocedure monitoring: € 6.941.380
- maatschappelijke noodzaak monitoring : € 10.110.464
- maatregel 7/7: € 6.000.000
- verhoging na CRZ (voor nieuwe regelgeving): € 1.633.026
- middelen voor geïnterneerden: € 5.055.899
- middelen voor NAH: € 2.481.987

We hebben dan €30.100.899 beschikbaar om PVB's ter beschikking te stellen aan de wachtenden in de prioriteitengroepen.

De middelen beschikbaar voor de prioriteitengroepen zullen voor 85% worden toegekend in prioriteitengroep 1, voor 10% in prioriteitengroep 2 en voor 5% in de prioriteitengroep 3. De aanwending van de budgettaire ruimte veroorzaakt door onderbenutting, behoort tot de bevoegdheid van de volgende Vlaamse regering.

Herbestemming van eventuele restmiddelen bij automatische toekenningsgroepen

Het VAPH monitort altijd zorgvuldig de middelen die tijdens het jaar effectief nodig zijn om de vragen binnen de automatische toekenningsgroepen te beantwoorden.

Als er voor de automatische terbeschikkingstellingen meer middelen nodig zijn dan oorspronkelijk geraamd, worden de bedragen aangepast die beschikbaar zijn voor de terbeschikkingstelling van PVB's binnen de prioriteitengroepen. Nieuwe terbeschikkingstellingen in de prioriteitengroepen worden gespreid over het volledige jaar om die bijstellingen mogelijk te maken.

Als er voor de automatische terbeschikkingstellingen minder middelen nodig zijn dan oorspronkelijk geraamd, worden de restmiddelen verdeeld over de minderjarige en meerderjarige zorgvragers nRTH volgens de verdeling 15% - 85%. De middelen voor minderjarige personen met een handicap worden integraal aan nieuwe terbeschikkingstellingen van PAB's besteed.

2. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1 definieert begrippen die in het ontwerp van besluit worden gebruikt.

Artikel 2 De bijkomende middelen die in de begroting 2019 zijn ingeschreven voor niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning van personen met een handicap (55.006.800 euro) worden na aftrek van een bedrag van 2.265.00 euro dat is bestemd voor flankerende maatregelen als volgt verdeeld over minderjarige en meerderjarige personen met een handicap: 85 % wordt voorzien voor de niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning van meerderjarige personen met een handicap. De overige 15% is bestemd voor de niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning van minderjarige personen met een handicap.

De bijkomende middelen voor minderjarige personen met een handicap worden aangewend om nieuwe PAB's toe te kennen.

Overstap van PAB naar PVB creëert bijkomende middelen voor de toekenning van PAB's.

Uitstroom uit de MFC's creëert vrijkomende capaciteit.

Voor meerderjarigen wordt een deel van de bijkomende middelen die oorspronkelijk waren voorzien voor trap 1 overgedragen naar trap 2. Daarnaast creëert de uitstroom van meerderjarigen uit de persoonsvolgende financiering bijkomende middelen.

Artikel 3 de besluit heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2019.

Artikel 4 behoeft geen commentaar.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

De Vlaamse regering heeft voor de periode 2015-2019, onder voorbehoud van begrotingscontroles, een meerjarenbegroting vooropgesteld waarbij voor de ondersteuning van personen met een handicap volgende budgetten worden voorzien:

PmH	Trap 1 (BOB + RTH)		Trap 2 (niet-RTH)	totaal PmH
	BOB	RTH		
2015	-	€ 10.000.000	€ 30.000.000	€ 40.000.000
2016	€ 9.000.000	-	€ 9.000.000	€ 18.000.000
2017	€ 43.778.400	€ 10.971.600	€ 54.750.000	€ 109.500.000
2018	€ 22.756.800	-	€ 47.243.200	€ 70.000.000
2019	€ 35.493.200		€ 57.006.800	€ 92.500.000
Totaal	€ 132.000.000		€ 198.000.000	€ 330.000.000

Zoals vermeld in de bovenstaande tabel was er bij de regeringsvorming voorzien om in 2019 een uitbreidingsbeleid voor personen met een handicap toe te kennen ten belope van € 92.500.000, waarvan € 57.006.800 bij het VAPH en € 35.493.200 bij het Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming voor het BOB (trap 1). Deze worden volledig ingeschreven vanuit de netto-beleidsruimte in 2019. Daarnaast werd reeds € 2.000.000 bijkomend in 2018 toegekend uit de netto-beleidsruimte van het voor 2019 voorziene uitbreidingsbeleid om

sneller bepaalde groepen te kunnen ondersteunen. De resterende middelen voor trap 2 bedragen bijgevolg 55.006.800 euro.

Vanuit de beschikbare middelen voor het uitbreidingsbeleid wordt een voorafname van € 2.265.00 gedaan voor flankerende maatregelen ter begeleiding van de invoering van de persoonsvolgende financiering.

De resterende middelen worden verdeeld over minderjarigen en meerderjarigen volgens de verhouding 15% voor de minderjarigen en 85% voor de meerderjarigen.

Vanuit de middelen voor het uitbreidingsbeleid voorzien voor trap 1 wordt € 25.389.600 overgedragen naar trap 2. Deze middelen worden integraal ingezet voor niet rechtstreeks toegankelijke ondersteuning van meerderjarige personen met een handicap.

Jaarlijks kennen we ook een zekere reguliere uitstroom uit de VAPH-sector. Voor meerderjarigen kunnen deze regulier vrijkomende middelen ingezet worden om nieuwe persoonsvolgende budgetten ter beschikking te stellen. We schatten in dat in 2019 op deze wijze € 28.853.210 persoonsvolgende middelen vrijkomen voor meerderjarigen. Voor minderjarigen blijft de regulier vrijkomende capaciteit bij multifunctionele centra voor minderjarigen in afwachting van de invoering van PVF voor minderjarigen gekoppeld aan de zorgaanbieders. Vrijkomend budget PAB voor minderjarigen wordt ingezet om nieuwe PAB's aan minderjarigen ter beschikking te stellen.

Gezien de transitie naar PVF de realiteit van in- en uitstroom zeer grondig wijzigt, moeten de vrijkomende middelen binnen PVB meerderjarigen grondig opgevolgd worden. Dit kan eventueel leiden tot een bijsturing van deze inschatting.

Voor minderjarige personen met een handicap zal de mate waarin reguliere uitstroom plaats vindt sterk beïnvloed worden door de mate waarin we erin slagen om zorgcontinuïteit te realiseren voor jongeren die de overstap maken van minder- naar meerderjarigenzorg.

De inspectie van financiën bracht zijn positief advies uit op 14 december 2018.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 15 januari 2019, op voorwaarde dat de budgettaire impact wordt opgevangen binnen de beschikbare kredieten en dit geen aanleiding geeft tot een meervraag in de toekomst.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorliggend ontwerpbesluit heeft geen weerslag op de werking van de lokale besturen.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het ontwerpbesluit heeft geen effect op de personeelsformatie noch op het personeelsbudget.

6. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het ontwerpbesluit werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2018/579 van 13 december 2018.

Het gaat om een ontwerpbesluit zonder inhoudelijke effecten. Er moet bijgevolg geen RIA worden opgemaakt.

7. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering over de verdeling van de middelen van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap voor niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor het jaar 2019;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin te gelasten over het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering, vermeld in punt 1°, het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Jo VANDEURZEN